

مبانی ایمنی و بهداشت حرفه ای
در محیط کار
(کاربردی برای سازمانهای دولتی و خصوصی)

نویسندگان:

مهرداد بیات بابلقانی (عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور)

علیرضا پویان فر

عرفان فرزام نیا

سرشناسه: مهرداد بیات بابلقانی، ۱۳۶۰
 عنوان و نام پدیدآور: مبانی ایمنی و بهداشت حرفه ای در محیط کار (کاربردی برای
 سازمانهای دولتی و خصوصی) / مهرداد بیات بابلقانی، علیرضا پویان فر، عرفان فرزنام نیا
 مشخصات نشر: تفرش - دانشگاه تفرش - ۱۳۹۶
 مشخصات ظاهری: ۲۴۲ ص
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۲۴۴-۸۱-۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: ایمنی و بهداشت صنعتی
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ م ۹ ب / TT۵۵
 رده بندی یویی: ۱۱۷۵/۳۶۳
 شماره کتاب شناسی ملی: ۳۶۸۰۱۵۰

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه تفرش

شناسنامه کتاب:

که نام کتاب: مبانی ایمنی و بهداشت حرفه ای در محیط کار
 که نام مؤلفان: مهرداد بیات بابلقانی، علیرضا پویان فر، عرفان فرزنام نیا
 که چاپ:
 که سال نشر: ۱۳۹۵
 که نوبت چاپ:
 که تیراژ: ۱۰۰۰
 که قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال
 که شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۲۴۴-۸۱-۸

انتشارات دانشگاه تفرش: Email: nashr@tafreshu.ac.ir

حق چاپ برای انتشارات دانشگاه تفرش محفوظ است ©

فهرست مطالب

فهرست مطالب	۳
پیشگفتار	۱۴
فصل اول: کلیات ایمنی و بهداشت حرفه ای	۱۵
۱-۱ مقدمه	۱۷
۲-۱ تاریخچه ایمنی، حفاظت و بهداشت کار	۱۸
۱-۲-۱ وضعیت ایمنی و بهداشت محیط کار قبل از انقلاب صنعتی	۲۰
۲-۲-۱ وضعیت ایمنی و بهداشت محیط کار پس از انقلاب صنعتی	۲۱
۳-۱ روابط کار	۲۲
۱-۳-۱ اهمیت روابط کار	۲۲
۳-۳-۱ نظام روابط کار در جهان	۲۴
۴-۳-۱ الگوهای روابط کار	۲۴
۵-۳-۱ تاریخچه روابط کار در ایران	۲۶
۶-۳-۱ آشنایی با سازمان های مرتبط با کار	۲۷
۱-۶-۳-۱ سازمان بین المللی کار (ILO)	۲۷
۲-۶-۳-۱ سازمان بهداشت جهانی (WHO)	۲۸
۳-۶-۳-۱ سازمان بین المللی استاندارد سازی (ISO)	۲۹
۴-۶-۳-۱ سازمان ملی استاندارد ایران	۲۹
۵-۶-۳-۱ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۳۰
۶-۶-۳-۱ سازمان تامین اجتماعی ایران	۳۰
۴-۱ استاندارد ایمنی و بهداشت شغلی (OHSAS)	۳۱
۴-۱-OHSAS به عنوان استاندارد مرجع	۳۲
۲-۴-۱ دامنه کاربرد OHSAS	۳۳
۳-۴-۱ معرفی استاندارد ISO ۴۵۰۱ و جایگزینی آن با OHSAS	۳۴
۴-۴-۱ تفاوت استاندارد ISO ۴۵۰۱ و OHSAS 18001	۳۴
۵-۱ تعاریف مرتبط با ایمنی و بهداشت محیط کار	۳۵

۳۷	۶-۱ کلیات بهداشت صنعتی
۳۸	۶-۱-۱ مفهوم بهداشت صنعتی
۳۸	۶-۱-۲ نحوه شکل گیری بهداشت صنعتی
۳۹	۶-۱-۳ بهداشت صنعتی در ایران
۴۰	۶-۱-۴ سازمان های مهم در حیطه بهداشت صنعتی
۴۰	الف- انجمن بهداشت صنعتی آمریکا (AIHA)
۴۱	ب- انجمن دولتی متخصصان بهداشت صنعتی آمریکا (ACGIH)
۴۱	ج- آکادمی بهداشت صنعتی آمریکا (AAIH) :
۴۲	د- سازمان ایمنی و بهداشت حرفه ای (OSHA)
۴۲	ه- انستیت ملی ایمنی و بهداشت حرفه ای (NIOSH)
۴۳	و- سازمان ملی حفاظت از آتش آمریکا (NFPA)
۴۳	۶-۱-۵ متخصصان بهداشت صنعتی
۴۴	۶-۱-۵-۱ محل و موقعیت در متاسر بین بهداشت صنعتی
۴۴	۶-۱-۵-۲ کاربرد استانداردهای ایمنی بهداشتی به وسیله متخصصین بهداشت صنعتی
۴۵	۶-۱-۵-۳ روند کار متخصص بهداشت صنعتی
۴۵	الف- شروع کار متخصص بهداشت صنعتی
۴۵	ب- تعیین مقدار خطرات
۴۶	ج- نحوه ارزیابی و اندازه گیری شدت مشکل و سطح تماس
۴۸	د- عملیات لازم برای جلوگیری از تماس کارگران پس از اندازه گیری میزان مشکل
۴۹	۶-۱-۵-۴ زمان همکاری پزشکان با متخصصین بهداشت صنعتی
۵۲	۶-۱-۵-۵ تصمیم گیری در زمان عدم دسترسی بهیار به محل کار
۵۳	۶-۱-۵-۶ میزان شرکت بهیار در تحقیقات پایه ای به منظور کشف علل بیمار بهای شناسایی
۵۵	فصل دوم: خطر و مدیریت آن در محیط کار
۵۷	۲-۱ مقدمه
۵۷	۲-۲ خطر و مفهوم آن
۵۷	۲-۳ تفاوت خطر با ریسک
۵۹	۲-۴ مدیریت خطر
۵۹	۲-۴-۱ شناسایی خطر
۶۱	۲-۴-۲ کنترل خطرات

الف- از بین بردن یا حذف خطر.....	۶۱
ب- محدودسازی خطر.....	۶۲
ج- استفاده از طرح‌ها و دستگاههای ایمنی.....	۶۲
د- سیستم‌ها و دستگاه‌های امداد رسانی.....	۶۵
ه- جداسازی.....	۶۵
۲-۴-۳ تکامل مدیریت خطر.....	۶۶
۲-۴-۴ اهمیت مدیر خطر در سازمان‌ها.....	۶۶
۲-۴-۵ مدیریت فعالانه خطر.....	۶۷
فصل سوم: ایمنی و فرهنگ سازی آن در محیط کار.....	۶۹
۳-۱-۱ مقدمه.....	۷۱
۳-۲-۱ ایمنی و مفهوم آن.....	۷۲
۳-۳-۱ ایمن و ناایمن.....	۷۴
۳-۴-۱ کارگر ناایمن.....	۷۵
۳-۵-۱ ایمنی محیط کار.....	۷۵
۳-۵-۱-۱ اهمیت و اهداف بهبود ایمنی در محیط کار.....	۷۶
۳-۵-۲ میزان یا درجه ایمنی در محیط کار.....	۷۶
۳-۵-۲-۱ دانش و آگاهی.....	۷۷
۳-۵-۲-۲ توانایی‌های مختلف.....	۷۷
۳-۵-۲-۳ شناسایی خطرات.....	۷۷
۳-۵-۲-۴ استفاده از دستگاههای ایمنی.....	۷۷
۳-۵-۳ ایمن سازی محیط کار.....	۷۷
۳-۶-۱ ایمنی صنعتی.....	۷۸
۳-۶-۱-۱ مهندسی ایمنی صنعتی.....	۷۹
۳-۶-۲ معیارهای دستیابی به ایمنی قابل قبول در صنعت.....	۷۹
۳-۷-۱ سیستم‌های ایمنی در محیط کار.....	۷۹
۳-۸-۱ جذب و گزینش نیروی کار براساس معیارهای ایمنی.....	۸۰
۳-۹-۱ فرهنگ ایمنی.....	۸۱
۳-۹-۱-۱ فرهنگ ایمنی مثبت.....	۸۲
۳-۹-۲ فرهنگ ایمنی ضعیف.....	۸۲

۸۲	۳-۹-۳ جو ایمنی
۸۲	۳-۹-۴ تغییر فرهنگ ایمنی در سازمان
۸۳	۳-۹-۵ ارزیابی فرهنگ ایمنی
۸۴	۳-۱۰-۱ آموزش ایمنی
۸۵	۳-۱۰-۱-۱ فرآیند آموزش
۸۵	۳-۱۰-۲ زمان و چگونگی آموزش ایمنی
۸۷	۳-۱۰-۳ اهداف آموزش ایمنی و بهداشت محیط کار
۸۷	۳-۱۰-۴ عناوین آموزش ایمنی در مورد سرپرستان
۸۸	۳-۱۱-۱ بی اعتنایی نسبت به تدابیر ایمنی
۸۸	۳-۱۲-۱ استراتژی های بهسازی ایمنی و بهداشت محیط کار
۸۸	۳-۱۲-۱-۱ اثرات ایمنی و بهداشت کار در محیط فیزیکی کار
۸۹	۳-۱۲-۲ استراتژی های ایمنی و بهداشت در محیط اجتماعی - روانی کار
۸۹	۳-۱۲-۲-۱ فنون مدیریت استرس (فشار عصبی)
۸۹	۳-۱۲-۲-۱-۱ برنامه های مدیریت استرس بر فشار عصبی سازمانی
۸۹	۳-۱۲-۲-۲ برنامه های مدیریت بر فشار عصبی فردی
۹۰	۳-۱۳-۱ ارزیابی فعالیتهای ایمنی و بهداشت کار
۹۰	۳-۱۴-۱ آشنایی با علائم ایمنی
۹۰	۳-۱۴-۱-۱ بخش های تشکیل دهنده علائم ایمنی
۹۱	۳-۱۴-۱-۱-۱ علامت ایمنی
۹۱	۳-۱۴-۲ نمادگرافیکی
۹۱	۳-۱۴-۲ استانداردهای علائم ایمنی
۹۲	۳-۱۴-۲-۱ علائم ایمنی الزامی
۹۲	۳-۱۴-۲-۲ علائم ایمنی ممنوعیت
۹۲	۳-۱۴-۳ علائم ایمنی هشدار دهنده
۹۳	۳-۱۴-۴ علائم ایمنی وضعیت ایمن
۹۳	۳-۱۴-۵ علائم ایمنی آتش
۹۴	۳-۱۴-۶ جمع بندی
۹۵	۳-۱۵-۱ ایمنی مواد خطرناک
۹۵	۳-۱۶-۱ وسایل ایمنی و حفاظت فردی

- ۳-۱۶-۱ انواع وسائل ایمنی و حفاظت فردی ۹۶
- ۳-۱۶-۲ نکاتی در باره استفاده از وسائل حفاظت فردی ۹۸
- فصل چهارم: ایمنی در برابر آتش سوزی ۹۹
- ۴-۱ مقدمه ۱
- ۴-۲ ایجاد آتش (احتراق) ۷۵
- ۴-۳ مثلث آتش (حریق) ۷۵
- ۴-۴ انفجار ۱۰۲
- ۴-۵ روشهای پیشگیری از آتش سوزی یا مقابله با آن ۱۰۳
- ۴-۶ عوامل ایجاد آتش سوزی ۱۰۳
- ۴-۷ انواع آتش سوزی به سبب نوع مواد قابل اشتعال ۱۰۳
- ۴-۸ روشهای خاموش کردن آتش ۱۰۴
- ۴-۹ چند نکته مهم در مورد خاموش کردن آتش ۱۰۴
- ۴-۱۰ تجهیزات اطفاء حریق ۱۰۵
- ۴-۱۰-۱ تجهیزات خاموش کننده ۱۰۵
- الف- خاموش کننده های دستی ۱۰۵
- الف-۱ طرز عمل سیلندره‌های خاموش کننده های دستی ۱۰۶
- الف-۲ انواع خاموش کننده های دستی ۱۰۹
- الف-۲-۱ خاموش کننده های محتوی پودر ۱۱۰
- الف-۲-۲ خاموش کننده محتوی گاز ۱۱۱
- الف-۲-۳ خاموش کننده های محتوی آب ۱۱۳
- الف-۲-۴ خاموش کننده های محتوی کف ۱۱۵
- الف-۲-۵ خاموش کننده های حاوی مواد هالوژنه ۱۱۵
- الف-۳ استفاده از خاموش کننده ها مطابق با نوع آتش سوزی ۱۱۵
- الف-۴ خطرات خاموش کننده های دستی ۱۱۶
- ب- خاموش کننده های غیر دستی ۱۱۶
- ۴-۱۰-۲ تجهیزات هشدار دهنده ۱۱۷
- الف- سیستم اعلام حریق دستی ۱۱۷
- ب- سیستم اعلام حریق معمولی ۱۱۷
- ج- سیستمهای اعلام و اطفاء حریق اتوماتیک ۱۱۷

۱۲۱	فصل پنجم: ایمنی در برابر برق گرفتگی
۱۲۳	
۱۲۳	۱-۵ مقدمه
۱۲۳	۲-۵ برق گرفتگی
۱۲۴	۳-۵ نقش وسایل الکتریکی در برق گرفتگی
۱۲۴	۴-۵ انتخاب تجهیزات برقی
۱۲۴	۵-۵ سیستم‌های حفاظتی
۱۲۴	۶-۵ خطر برق گرفتگی
۱۲۵	۷-۵ رفع خطر برق گرفتگی
۱۲۵	۸-۵ شدت برق گرفتگی
۱۲۶	۹-۵ علائم برق گرفتگی
۱۲۶	۱۰-۵ عوارض و سمات ناشی از برق گرفتگی
۱۲۷	۱۱-۵ حریق‌های الکتریکی
۱۲۸	۱۱-۵-۱ آتش سوزی و انفجار ناشی از برق
۱۲۸	۱۱-۵-۲ شوک الکتریکی
۱۲۸	۱۱-۵-۳ سوختگی در اثر قوس الکتریکی
۱۲۹	۱۲-۵ کمک‌های اولیه برای نجات مصدومین برق گرفته
۱۳۱	فصل ششم: عوامل زیان‌آور محیط کار
۱۳۳	۱-۶ مقدمه
۱۳۳	۲-۶ عوامل فیزیکی زیان‌آور محیط کار
۱۳۳	۲-۶-۱ جا و مکان وسایل و تجهیزات
۱۳۴	۲-۶-۲ نور (روشنایی)
۱۳۵	الف- منابع نور
۱۳۶	ب- اشعه مادون قرمز
۱۳۶	ج- اشعه ماوراء بنفش
۱۳۶	۳-۶ تهویه
۱۳۷	الف- تدابیر حفاظتی برای مخاطرات ناشی از دما
۱۳۷	ب- تدابیر حفاظتی برای مخاطرات ناشی از سرما
۱۳۷	۴-۶ صدا

- الف- اثر سروصدا روی کارگران..... ۱۳۸
- ب- چگونگی فرآیند شنوایی..... ۱۳۹
- ج- کاهش و کنترل سروصدا ۱۴۰
- ۵-۲-۶ ارتعاشات..... ۱۴۰
- الف- ارتعاش در محیط کار..... ۱۴۱
- ب- ارتعاشات در بدن ۱۴۱
- ج- آثار ارتعاشات در دست و پا..... ۱۴۱
- ۶-۲-۶ فشار..... ۱۴۲
- الف- عوارض و بیماریهای ناشی از کاهش فشار هوا..... ۱۴۲
- ب- عوارض بیماریهای ناشی از افزایش فشار..... ۱۴۲
- ج- تشعشعات و مواد رادیه اکتیو..... ۱۴۲
- د- شناخت پرتوها و رات یونانز..... ۱۴۳
- ه- حفاظت در برابر پرتوها..... ۱۴۳
- ۳-۶ عوامل شیمیایی زیان آور محیط کار..... ۱۴۴
- ۱-۳-۶ گردوغبار..... ۱۴۴
- ۲-۳-۶ اصول کلی شناسایی عوامل شیمیایی زیان آور..... ۱۴۴
- ۳-۳-۶ راههای پیشگیری و کنترل ذرات در محیط کار..... ۱۴۵
- ۴-۳-۶ آشنایی با گازها سمی در محیط کار..... ۱۴۵
- الف- منواکسید کربن CO..... ۱۴۵
- ب- گاز هیدروژن سولفور H_2S ۱۴۵
- ج- گاز آمونیاک NH_3 ۱۴۶
- د- گاز کلر Cl_2 ۱۴۶
- ه- اسموگ یا دود مه..... ۱۴۶
- ۵-۳-۶ دستگاههای کنترل مواد آلاینده هوا..... ۱۴۶
- ۸-۳-۶ آشنایی با لوزی خطر..... ۱۴۸
- الف- قابلیت اشتعال مواد شیمیایی در لوزی خطر..... ۱۴۹
- ب- قابلیت فعل و انفعال شیمیایی در لوزی خطر..... ۱۴۹
- ج- خطر بهداشتی مواد در لوزی خطر..... ۱۴۹
- د- خطرات خاص در لوزی خطر..... ۱۵۰

۱۵۰	۴-۶ عوامل ارگونومیکی زبان آور
۱۵۰	۱-۴-۶ تعایف ارگونومی
۱۵۰	۲-۴-۶ تاریخچه ارگونومی
۱۵۱	۲-۴-۶ بیماریها و عوارض ناشی از عوامل ارگونومی
۱۵۳	۴-۴-۶ فیزیولوژی کار
۱۵۳	الف- بلند کردن و جابجایی دستی
۱۵۵	ج- اثر پوسچر نامناسب بر گردن
۱۵۵	۵-۴-۶ فیزیولوژی محیط
۱۵۵	۶-۴-۶ بررسی صدمات اسکلتی-عضلانی مرتبط با کار
۱۵۶	۷-۴-۶ رومکانیک شغلی
۱۵۶	۸-۴-۶ بررسی ایستگاههای کار
۱۵۶	۵-۶ عوامل زیست شناسی زبان آور در محیط کار
۱۵۷	۱-۵-۶ بیماریهای ناشی از عوامل زیست شناختی محیط کار
۱۵۷	۲-۵-۶ کنترل و پیشگیری از زیست شناختی محیط کار
۱۵۷	۶-۶ عوامل روانی محیط کار
۱۵۹	فصل هفتم: خستگی و راههای پیشگیری از آن در محیط کار
۱۶۱	۱-۷ مقدمه
۱۶۱	۲-۷ خستگی و انواع آن
۱۶۱	۳-۷ علل خستگی
۱۶۲	۴-۷ اثرات خستگی
۱۶۲	۵-۷ عوارض خستگی
۱۶۳	۶-۷ پیشگیری و درمان خستگی
۱۶۴	۷-۷ درمان خستگی
۱۶۴	۸-۷ خستگی جسمانی و روانی (سورمناز)
۱۶۴	۹-۷ محاسبه زمان استراحت
۱۶۷	فصل هشتم: حوادث شغلی، ثبت و پردازش آنها
۱۶۹	۱-۸ مقدمه
۱۶۹	۲-۸ حادثه
۱۶۹	۱-۲-۸ فرآیند وقوع حادثه

۱۷۰	۸-۲-۲ مراتب حادثه
۱۷۰	۸-۳-۳ حادثه ناشی از کار
۱۷۰	۸-۳-۱۱ اهمیت حوادث ناشی از کار
۱۷۱	۸-۳-۲ علل و عوامل موثر بر وقوع حوادث ناشی از کار
۱۷۱	۸-۳-۳ تقسیم بندی بروز حوادث ناشی از کار به علل رفتاری و محیطی
۱۷۱	۸-۳-۴ تاثیر دستگاهها و ماشین آلات در بروز حوادث ناشی از کار
۱۷۲	۸-۳-۵ دیدگاه سازمان تأمین اجتماعی درباره حوادث ناشی از کار
۱۷۲	۸-۴-۴ نظریات مرتبط با حادثه
۱۷۲	۸-۴-۱ نظریه تعهد ایمنی کالا
۱۷۲	۸-۴-۲ نظریه مساحت
۱۷۳	۸-۴-۳ نظریه حادثه پذیر
۱۷۳	۸-۴-۴ نظریه درخت حادثه
۱۷۳	۸-۵-۵ مدل‌های مرتبط با حوادث
۱۷۳	۸-۵-۱ مدل هاینریش
۱۷۴	۸-۵-۲ مدل فیرنز
۱۷۴	۸-۶-۶ خسارات مرتبط با حوادث ناشی از کار
۱۷۴	۸-۶-۱ غرامت‌های پرداختی به حادثه دیدگان
۱۷۵	۸-۶-۲ حوادث ناشی از کار، واقعیت‌ها و راهبردها
۱۷۶	۸-۸-۸ صدمات منجر به از کار افتادگی و تعارف مرتبط با آن
۱۷۹	۸-۹-۹ طبقه بندی موارد ویژه صدمات ناشی از کار
۱۸۳	۸-۱۰-۱۰ ضرورت بررسی حوادث ناشی از کار
۱۸۶	۸-۱۱-۱۱ بررسی روش‌های طبقه‌بندی اطلاعات مرتبط با حوادث
۱۸۶	۸-۱۱-۱ طبقه‌بندی براساس انواع فعالیت اقتصادی
۱۸۶	۸-۱۱-۲ طبقه‌بندی براساس نوع حادثه
۱۸۶	۸-۱۱-۳-۱ سقوط اشخاص
۱۸۶	۸-۱۱-۳-۲ سقوط اشیاء
۱۸۶	۸-۱۱-۳-۳ راه رفتن، تصادم با اشیاء (به استثنای سقوط اشیاء)
۱۸۶	۸-۱۱-۳-۴ گیر کردن و قرار گرفتن بین اشیاء
۱۸۷	۸-۱۱-۳-۵ کارهای سنگین و تلاش بیش از حد یا انجام حرکات افراطی و نادرست

- ۱۸۷-۸-۱۱-۶ برخورد یا ارتباط با حرارت غیرمتعارف..... ۱۸۷
- ۱۸۷-۸-۱۱-۷ برق گرفتگی..... ۱۸۷
- ۱۸۷-۸-۱۱-۸ برخورد یا ارتباط با مواد یا پرتوهای زیان آور..... ۱۸۷
- ۱۸۷-۸-۱۱-۹ سایر انواع حادثه که در جای دیگر طبقه‌بندی نشده است و حوادثی که درباره آن‌ها ۱۸۷
- ۱۸۷-۸-۱۱-۳ طبقه بندی براساس عامل حادثه(مادی)..... ۱۸۷
- ۱۸۷-۸-۱۱-۱ ماشین‌ها..... ۱۸۷
- ۱۸۸-۸-۱۱-۲ وسایل حمل و نقل و بالابرنده..... ۱۸۸
- ۱۸۸-۸-۱۱-۳ سایر وسایل..... ۱۸۸
- ۱۸۸-۸-۱۱-۴ مواد، عناصر و پرتوها..... ۱۸۸
- ۱۸۸-۸-۱۱-۵ محیط کار..... ۱۸۸
- ۱۸۸-۸-۱۱-۶ سایر عوامل..... ۱۸۸
- ۱۸۹-۸-۱۱-۴ طبقه بندی حادثه براساس ماهیت آسیب دیدگی..... ۱۸۹
- ۱۹۰-۸-۱۱-۵ طبقه بندی براساس محل آسیب دیدگی در بدن..... ۱۹۰
- ۱۹۰-۸-۱۱-۶ طبقه بندی براساس میزان کارافتادگی..... ۱۹۰
- ۱۹۰-۸-۱۲ سیستم های ثبت حوادث ناشی از کار..... ۱۹۰
- ۱۹۱-۸-۱۲-۱ کاربرد های ثبت و تحلیل حوادث ناشی از کار..... ۱۹۱
- ۱۹۲-۸-۱۲-۲ اجزاء سیستم ثبت حوادث ناشی از کار..... ۱۹۲
- ۱۹۲-الف- گزارش انجام کمک های اولیه..... ۱۹۲
- ۱۹۷-ج- کارت صدمه (حادثه) کارگر..... ۱۹۷
- ۱۹۷-د- گزارش سالیانه..... ۱۹۷
- ۱۹۸-۸-۱۲-۳ طبقه بندی و بایگانی کردن گزارشها..... ۱۹۸
- ۱۹۸-۸-۱۲-۴ استفاده از اطلاعات حاصل از ثبت حوادث ناشی از کار..... ۱۹۸
- ۲۰۱-۸-۱۲-۵ شاخص های رایج در بررسی حوادث ناشی از کار..... ۲۰۱
- ۲۰۱-الف- ضریب تکرار حادثه (AFR)..... ۲۰۱
- ۲۰۱-ب- ضریب شدت حادثه (ASR)..... ۲۰۱
- ۲۰۲-ج- ضریب شیوع حادثه (AIR)..... ۲۰۲
- ۲۰۵-۸-۱۳ پیگیری از حوادث و سوانح ناشی از کار..... ۲۰۵
- ۲۰۵-۸-۱۳-۱ وظایف مقامات رسمی کشور..... ۲۰۵
- ۲۰۶-۸-۱۳-۲ وظایف کارفرمایان..... ۲۰۶

۲۰۶.....	۸-۱۳-۳ وظایف کارگران.....
۲۰۷.....	۸-۱۳-۴ وظایف کمیته‌های ایمنی و حفاظت فنی.....
۲۰۸.....	۸-۱۳-۵ تحقیق و تحلیل حوادث در راستای پیشگیری از وقوع آن ها.....
۲۰۹.....	۸-۱۳-۶ انواع تحقیق و تحلیل حوادث.....
۲۱۰.....	۸-۱۴ نتیجه گیری.....
۲۱۳.....	فصل نهم: کمک‌های اولیه در محیط کار.....
۲۱۵.....	۹-۱ مقدمه.....
۲۱۵.....	۹-۲ تعریف کمک های اولیه.....
۲۱۵.....	۹-۳ راهنمایی‌های عمومی برای انجام کمک‌های اولیه.....
۲۱۸.....	۹-۴-۱ اصول کمک‌های اولیه در حوادث شایع شغلی.....
۲۱۸.....	۹-۴-۱-۱ کمک‌های اولیه در زخم‌ها و خونریزی‌ها.....
۲۱۹.....	۹-۴-۲ کمک‌های اولیه در شکستگی‌ها و در رفتگی‌ها.....
۲۲۰.....	۹-۴-۳ کمک‌های اولیه در سوختگی‌ها.....
۲۲۰.....	۹-۴-۳ کمک‌های اولیه در سرمازدگی (هیپوترمی).....
۲۲۱.....	۹-۴-۴ کمک‌های اولیه در گرمازدگی.....
۲۲۲.....	۹-۴-۵ کمک‌های اولیه در خفگی آب.....
۲۲۲.....	۹-۴-۶ کمک‌های اولیه در مسمومیت‌ها.....
۲۲۳.....	۹-۴-۷ کمک‌های اولیه در مورد شوک.....
۲۲۴.....	۹-۴-۸ کمک‌های اولیه به هنگام ورود اجسام خارجی در بدن.....
۲۲۵.....	۹-۴-۹ پانسمان و بانداز.....
۲۲۵.....	الف-انواع وسیله پانسمان.....
۲۲۵.....	ب-روش پانسمان کردن.....
۲۲۶.....	ج-بانداز یا باندپیچی.....
۲۲۷.....	تنفس مصنوعی و شیوه‌های مختلف آن.....
۲۴۵.....	منابع و مآخذ.....

حیات شغلی بشری از آغاز، آستان حوادث و رویدادهایی ناخواسته بوده است. این حوادث که حاصل عدم توجه و دقت در انجام وظایف حرفه ای بوده است، گاهی موجب وارد آمدن خسارات و ضایعات عمیق و اسفناکی گردیده است. علم ایمنی و بهداشت حرفه ای در محیط کار، در این مسیر باعث ایمن تر شدن محیط کار و حفظ و حراست از منابع انسانی سازمان که محققاً مهمترین منبع سازمانی است، شده است. انسانها منشأ خلاقیت، نوآوری و بهبود و اصلاح سازمانها هستند و تمامی سازمانها، بقای خود را در محیط متغیر و پرتلاطم کسب و کار مرهون و مدیون این منبع ارزشمند می دانند؛ لذا سازمانی که بخواهد خود را با این محیط متغیر وفق داده و نسبت به تغییرات روزافزون تهیدات لازم را ببیند، باید به آنها واکنش مناسب ارائه دهد، نیازمند کارکنانی سالم، شاداب، انگیزه مند و توانمند است. علم ایمنی و بهداشت حرفه ای در محیط کار، محیطی امن، سالم و کم خطر را به منظور ارائه خدمات مناسب و تولید کالاهای باکیفیت به ارباب رجوع و مشتری ایجاد و توسعه می دهد. سالانه ... در جهان به سبب عدم توجه به مسائل ایمنی و عدم رعایت پروتکل های بهداشت حرفه ای جان خود را در دست نادم یا مجروح می گردند و باعث ایجاد خسارات جبران ناپذیری به جامعه می شوند.

نگارندگان کتاب حاضر تمام مسائل خود را در فک نموده اند تا سهمی هر چند ناچیز در کاهش این حوادث ایفا نموده و از وارد آمدن خسارات جبران ناپذیر در حد بضاعت خود نقش آفرینی نمایند. کتاب حاضر با که با نگاهی کاربردی بران انواع سازمانهای دولتی، بازرگانی و خصوصی تدارک دیده شده است تا نیازمندیهای مختلف سازمانها را در این حوزه مرتفع نماید. امید است که تمامی خوانندگان محترم به ویژه اساتید معظم دانشگاهها، متخصصان فن، مدیران کسب و کارها و تمامی خوانندگان محترم ما را در هر چه بهتر شدن این جریده یاری نموده و از نصایح خود بهره مند نمایند. در پایان نگارندگان بر خود لازم می دانند از دانشگاه محترم تفرش به ویژه آقای دکتر سهیل واشقانی که خود دانشمند و استادی فرهیخته اند و ما را در چاپ و نشر کتاب یاری نموده اند کمال سپاسگذاری را اعلام دارند. این کتاب به تمامی مردم شریف ایران بخصوص کارگران و کارکنان مدیران سازمانهای مختلف تقدیم می گردد و امید است که مقبول درگاه خداوند منان افتد.

شعار ما:

اول ایمنی بعد کار